

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 30 januari 1889 kl. 12 midd.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens justitieombudsmans embetsförvaltning.

För den granskning af justitieombudsmannens embetsförvaltning, som enligt § 42 mom. 2 riksdagsordningen åligger lagutskottet, hafva båda kamrarne till utskottet öfverlemnadt justitieombudsmannens till innevarande Riksdag afgifna embetsberättelse; och hafva, i samma ändamål, blifvit från justitieombudsmansexpeditionen till utskottet öfverlemnade de diariet, som under tiden från början af sistlidna års Riksdag till början af den innevarande förts ej mindre i nämnda expedition än äfven under justitieombudsmannens embetsresor, samt expeditionens registratur för ofvan nämnda tid.

I *embetsberättelsen* redogöres till en början för de enligt justitieombudsmannens förordnanden mot embets- och tjenstemän anställda åtal för fel eller försummelse i utöfning af embete eller tjenst, hvilka blifvit slutligen afgjorda eller åtminstone af en domstol pröfvade efter den tid senaste embetsberättelse omfattade.

Beträffande *lagskipningens tillstånd* meddelar justitieombudsmannen hvad han i fråga om tillämpningen af vissa särskilda lagbud haft tillfälle att iakttaga samt tillägger, att under det förflutna året för öfrigt intet förekommit, som kunnat gifva honom anledning att ändra det allmänna omdöme om lagskipningens tillstånd, som i de af Riksdagens justitieombudsman under de senaste åren afgifna embetsberättelser blifvit uttaladt.

Till följd af klagomål öfver de dryga kostnader vexelprotest på landet i allmänhet medför har justitieombudsmannen, med föranledande af 19 § i den för Riksdagens justitieombudsman gällande instruktion, hos Kongl. Maj:t gjort en underdånig framställning, som finnes i embetsberättelsen återgifven.

Vidare framställer justitieombudsmannen tre särskilda *förslag till ändring i gällande lag*, öfver hvilka förslag utskottet framdeles under Riksdagens lopp vill afgifva utlåtanden.

Justitieombudsmannens embetsresor under nästlidna år hafva omfattat Gefleborgs, Göteborgs och Bohus samt Hallands län äfvensom delar af Elfsborgs län. Justitieombudsmannen har derunder besökt länsstyrelserna i Gefle, Göteborg och Halmstad, domkapitlet i Göteborg, härads höfdingarne på landet, stadsdomstolarne, arkiven, länsfängelserna, krono-, härads- och stadshäkten, centralhäktet i Göteborg för qvinnor samt centralfängelset och kronoarbeta-stationerna å Nya varfvet vid sistnämnda stad. I fråga om måls och ärendens behandling vid domstolar och embetsverk var föga att erinra. De få och obetydliga felaktigheter, som i sådant afseende anmärkts, hafva sedermera till största delen blifvit afhjulpna. I fängelserna rådde ordning och snygghet, och häktena voro, med vissa undantag, i försvarligt skick. Mot fångarnes behandling förekommo icke några befogade anmärkningar. Minst tillfredsställande var nu, liksom 1887, det skick, hvori arkiven i allmänhet befunnos såväl i afseende på handlingarnas ordnande som deras skyddande och förvarande.

Rörande de klagomål, som under år 1888 varit föremål för justitieombudsmannens handläggning, meddelas följande öfversigt:

Vid 1888 års början voro af förut inkomna klagomål fortfarande under handläggning	21.
Under året inkommo klagomål till ett antal af	336.

Summa 357.

Af dessa hafva återkallats	9,
lemnats utan åtgärd	267,
efter vederbörandes hörande fått förfalla	46,
hänskjutits till justitiekanslern	1,
hänvisats till åtal	8,
vid årets slut varit utställda till förklaringar eller påminnelser	13,
af annan anledning förklarats tills vidare hvilande	13,

Summa 357.

Under år 1888 har justitieombudsmannen förordnat om anställande af åtal mot domare och embetsmän:

till följd af härstädes förd klagan	8,
i anledning af granskning af inkomna fångförteckningar.....	2,
på grund af anmärkning under årets embetsresa	1,
af annan anledning	1,
	Summa åtal 12.

Då, såvidt utskottet kunnat inhemta af de handlingar, hvilka utgjort föremål för utskottets granskning, ingen, som påkallat justitieombudsmannens bistånd och haft verkligt skäl till klagan, lemnats utan hans embetshjelp, der denna kunnat gifvas, samt då, såvidt utskottet kunnat finna, justitieombudsmannen i sin embetsutöfning äfven i öfrigt sorgfälligt efterlevvat den för honom gällande instruktion, får utskottet, angående justitieombudsmannens förvaltning i dess helhet, inför Riksdagen uttala det omdöme,

att justitieombudsmannen genom nit, oveld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 30 januari 1889.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.